A°. 1825. N°. 128.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 27. October.

KADASTER.

PUBLICATIE.

De GOUVERNEUR DER PROVINCIE GELDERLAND, brengt ter kennis der grondeigenaren, dat, op den 31. dezer maand, zal begonnen worden met de Tauxatie der belastbare inkomsten van de eigendommen der gemeente Oosterbeek, om te dienen voor het Kadaster; en dat met die tauxatie zijn belast:

Voor Oosterbeek de Tauxateur *W. C. de Baick*, onder het opzigt van den Controleur *van Haersolte*.

De Gouverneur noodigt de grondeigenaren uit, om te zorgen, dat zij zelve of wel hunne zaakgelastigden of pachters, zoo veel mogelijk, bij de tauxatie hunner landerijen tegenwoordig zijn tot het geven van zoodanige ophelderingen, als welke nuttig kunnen zijn; en beveelt wijders aan alle beambten in die gemeente aan, om voorschreven Controleur en Tauxateur in hunne werkzaamheden behulpzaam te zijn.

Arnhem, den 24. October 1825.

De Gouverneur voornoemd,
VAN HEECKEREN TOT KELL.

FRANKFORT, den 23. October.

Heden heeft men hier de volgende berigten:

Triest, den 12. October. Ook latere brieven uit Zante, van den 20. September, melden niets meer van den dood van *Ibrahim*-pacha. Volgens dezelve, had hij in de laatste weken, tusschen Nisi en Tripolitza, verscheidene gevechten met de Grieken gehad. Uit de omstreken van Salona waren 3000 Romelioten over de landengte van Corinthe in Morea gerukt, om zich bij *Demetrius Hypsilanti* te voegen.

Konstantinopel, den 22. September. (Over Odessa). Het gerucht van de expeditie, welke lord *Cochrane* naar Griekenland wilde doen, (doch gestuit is), heeft hier groot opzien gebaard, inzonderheid daar tevens het berigt ontvangen werd, dat het Engelsche eskader onverwachts in de wateren van Smirna was verschenen. Ook loopt er een gerucht, dat de vereenigde Ottomannisch-Egyptische vloot, in de streken van Candia, een nadeelig gevecht met de Grieken zou gehad hebben, hetwelk haar zou hebben belemmerd in het overbrengen der versterkingstroepen, welke zij aan boord heeft.

Triest, den 13. October. Een schip, dat Missolonghi den 25. September heeft verlaten, brengt de tijding, dat de Turken, onder persoonlijke aanvoering van den seraskier *Reschid*-pacha, den 21. September, nadat zij aanzienlijke versterking hadden ontvangen, nogmaals eenen storm tegen Missolonghi beproefd hebben, doch op nieuw, met verlies van eenige duizend man, terug geslagen zijn. *Noto Bozaris* zou zich daarbij bijzonder onderscheiden hebben.

Van den 24. October.

Volgens de laatste berigten uit Konstantinopel, van den 25. September, hadden de Turken weder moed gevat. Men had berigt, dat *Ibrahim*-pacha, na te Modon versterking aan zich getrokken te hebben, weder naar Tripolitza was opgerukt; terwijl hij slechts belegeringsgeschut van Patras zou afwachten, om Napoli di Romania weder te bestoken.

De laatste berigten uit Griekenland gewagen van geen zeegevecht, maar wel van een voornemen der Grieken, om Hydra te versterken, uit vrees, dat de uit Alexandria verwacht wordende expeditie tegen dat eiland mogt gerigt zijn.

Een schip, dat den 12. te Triest is aangekomen, heeft eene kanonade naar den kant van Napoli di Romania gehoord; men vermoedde, dat het salvo's waren, wegens de aankomst van het Amerikaansche eskader in die haven.

MUNCHEN, den 19. October.

Gisteren avond ten tien ure, is Zijne Majesteit de nieuwe koning van Beijeren in deze residentie aangekomen. Z. M. had last gegeven, dat geen de minste plegtigheden zouden plaats grijpen. Alleen Z. K. H. prins *Karel*, broeder des konings, en de opperstalmeester, baron *von Kessling*, met weinige bedienden, ontvingen den monarch, die naauwlijks het rijtuig verlaten had, toen hij zijnen broeder in de armen viel. Beide broeders hielden zich eenige minuten lang omarmd, zonder een woord te spreken. Eindelijk drukte de koning zijnen broeder de hand en steeg met hem de trappen op. Slechts enkelen, die zich bij toeval ter plaats bevonden, waren getuigen van dit roerende tooneel. Heden voormiddag begaf Z. M. zich naar Nijmphenburg, bij H. M. de koningin *Carolina*. Na zijne terugkomst, leide Z. M., in eene plegtige vergadering van ministers en den staatsraad, den eed af, bij titel X § 1 der staatsregeling voorgeschreven, waarvan eene acte werd opgemaakt, die in 's Rijks archief zal bewaard worden.

BREMEN, den 12. October.

(*Vervolg der Nota van den Britschen Minister.*)

» Toen de Spaansche oorlog, door behulp van Engeland, gelukkiglijk ten einde gebragt en Z. Katholijke Maj. op den troon zijner voorouders was hersteld, werd het traktaat van 1809 door dat van 1814 vervangen. En wat behelst dit traktaat? In de eerste plaats de uitdrukking van het vurigste verlangen Zijner Majesteit, dat Spaansch-Amerika op nieuw met het rijk van het moederland magt worden vereenigd, en in de tweede plaats eene belofte, om de Engelsche onderdanen te verbieden, aan de inwoners van Spaansch-Amerika krijgsbehoeften te verschaffen.

» Deze belofte is door eene kabinets order, welke in 1814 is uitgevaardigd, werkelijk vervuld, en, om nog meer te doen, dan de overeenkomst voorschreef, heeft het parlement, in 1819, eene acte verleend, waarbij aan de Engelsche onderdanen verboden werd, om in de legers der in opstand zijnde volkplantingen dienst te nemen.

» De opregtheid van het verlangen, om dit verbond na te komen, werd niet alleen bewezen door het nemen van bovengemelde maatregelen, maar ook door herhaalde aanbiedingen van Engeland, tot eene bemiddeling tusschen Spanje en derzelver kolonien. Het voorstel van deze tusschenkomst was niet, gelijk de heer *Zea* meent, eenigzins gegrond op de toestemming, welke Spanje zoude geven tot vrijverklaring van hare kolonien. Sedert dien tijd zijn er verscheidene jaren verloopen en Spanje heeft onderscheidene gelegenheden laten voorbijgaan, om voordeelige onderhandelingen te sluiten, alvorens men dien grondslag had voorgesteld, als de eenige, waarop men eene vruchtbelovende onderhandeling kon aangaan.

» Zulks was het geval niet in 1812, toen men onze bemiddeling aan de Cortes aanbood.

» Evenmin was zulks het geval in 1815, toen Spanje onze bemiddeling verzocht; doch weigerde de voorwaarden op te geven, waarop het gezind was om toe te treden.

» Eindelijk was zulks het geval niet in 1818 te Aken, waar de zaak van Spanje met hare volkplantingen voor de eerste en laatste maal bij de groote mogendheden werd voorgenomen.

» Daar Spanje, in opzigt tot de meening, door de mogendheden te dezer gelegenheid geuit, een volstrekt stilzwijgen bleef in acht nemen, werden de twee volgende punten duidelijk: 1°. dat Spanje niet gezind was den Amerikanen aannemelijke voorwaarden voor te stellen; 2°. dat de verwijzing dezer zaak naar een congres den gewenschten uitslag niet kon hebben.

» Sedert dien tijd heeft Groot-Brittannie het punt eener onderhandeling van Spanje met hare kolonien volstrekt niet meer aangeroerd, tot dat dit rijk, uit eigene beweging, in de maand Mei 1822, te kennen gaf, maatregelen te willen nemen, ter herstelling van den vrede in de beide deelen van Amerika, op eenen voet, die geheel en al nieuw zoude wezen; doch waaromtrent men zich niet uitliet.

» In antwoord op deze mededeeling, verzocht men Spanje, de onderhandelingen met hare volkplantingen, zoo veel mogelijk te bespoedigen, aangezien de gebeurtenissen elkander zoo schielijk opvolgden, dat een langer verwijl nadeelig zoude wezen; intusschen zocht men in geenen deele eenen grondslag van onafhankelijkheid op te dringen.

» De eerste vermelding van den grondslag, welke in de maand November 1822 plaats vond, was inderdaad van het Spaansche gouvernement zelve afkomstig, en alstoen gaf men den Engelschen ambassadeur te Madrid te kennen, dat de Cortes zich onledig hielden, om met de kolonien, aangaande den grondslag van derzelver onafhankelijkheid, onderhandelingen te openen. Dezelve namen wezenlijk een aanvang en hadden, ten aanzien van Buenos-Ayres, een gelukkig gevolg, hoezeer Z. Kath. Maj. dezelve vervolgens verworpen heeft. Eerst na deze laatste mededeeling van het Spaansche gouvernement, gaf Engeland, als haar bijzonder gevoelen, te kennen, dat er niets te hopen was van eene onderhandeling, gegrond op eene anderen voet, dan die door Spanje zelve was vastgesteld.

» Dit gevoelen, aan Spanje op eene vertrouwelijke wijze medegedeeld zijnde, werd, nagenoeg een jaar daarna, namelijk in 1823, door den ondergeteekende aan den Franschen ambassadeur te Londen bekend gemaakt, in een mondgesprek, waarvan de inhoud aan Spanje en de overige mogendheden werd medegedeeld. Dezelve werd later herhaald en bevestigd door de nota's, welke de ondergeteekende in Januarij 1824 aan sir *William A'Court* deed toekomen.

» Dus doende, is niets onnaauwkeuriger, dan het voorgeven, dat Engeland den grondslag der onafhankelijkheid zou hebben bepaald als eene voorwaarde, buiten welke zij hare medewerking, in de onderhandelingen van Spanje met hare volkplantingen, niet wilde verleenen."

(*Het Vervolg hierna.*)

LONDEN, den 22. October.

De belangrijkheid en het gelukkig slagen der Engelsche volkplantingen, in Nieuw-Zuidwallis, hebben voor weinig jaren in Engeland het besluit tot rijpheid gebragt, om op verscheidene andere punten van het uitgebreide vaste land van Nieuw-Holland meer kolonien te vestigen. Dat het tijd was een zoodanigen maatregel te nemen, was te meer merkbaar, daar anders de Fransche of Hollandsche regeringen Engeland zouden voorgekomen zijn, om een gedeelte van deze groote landstreek in bezit te laten nemen, waardoor Engeland, zoo al geen gevaarlijke, dan toch ijverige mededingers in dit gedeelte van den handel zou gekregen hebben. — Het grootste gedeelte dezer kusten was tot nog toe onbekend, en het was alzoo moejelijk, vooraf eene geschikte plaats tot het aanleggen eener nieuwe kolonie aldaar te bepalen. De kapitein *King* ontving daarom in last, deze landstreek te doorreizen en te onderzoeken. De uitslag van zijnen ontdekkingstogt, welke spoedig bekend gemaakt werd, was in het algemeen, dat het groote Nieuw-Holland kusten bezat van driedniizend mijlen uitgestrektheid. Bij zijne terugkeering naar Londen, leverde kapitein *King* de aanteekeningen, betrekkelijk zijne expeditie en het gevolg daarvan, aan de regering in, volgens welke men een punt uitkoos, waarvan de ligging alle wenschelijke eigenschappen schijnt te bevatten. Er werd een oorlogschip uitgerust en afgezonden, om van dit punt bezit te nemen. Men bewaarde een diep stilzwijgen omtrent deze wijze onderneming, en Europa droeg eerst kennis van dezelve, toen haar doel reeds werkelijk bereikt was. Het schip, dat met de uitvoering van dit plan belast werd, heet *Tamar*, kapitein *Breemer*; hetzelve verliet Engeland in Februarij 1824, met last naar Nieuw-Zuidwallis te stevenen, aldaar de noodige soldaten, werklieden, artillerie en levensmiddelen in te nemen, en dan naar het punt aan de noordelijke kusten van Nieuw-Holland te zeilen, hetwelk voor het vestigen der nieuwe kolonie bestemd was. Intusschen werd de *Tamar* door storm genoodzaakt bij Kaap de Goede Hoop voor anker te gaan liggen, en aldaar tot in de maand Julij te verblijven. Hoe zeer verwonderde zich echter kapitein *Breemer*, toen er een Hollandsch schip, door denzelfden storm gedreven, in dezelfde haven voor anker kwam, en hij vernam, dat het dezelfde bestemming had als hij. Of het geheim van het Engelsche plan door Hollandsche spionnen is ontdekt, dan of de Hollandsche regering toevallig gelijktijdig met de Engelsche hetzelfde plan gemaakt en ten uitvoer heeft willen brengen, weet men voor als nog niet. Zeker is het nogtans, dat het Hollandsche schip nog vroeger dan de *Tamar* de Kaap heeft verlaten. Het hield koers naar Batavia, om aldaar de voor het doel zijner zending benoodigde behoeften aan boord te nemen. Maar het werd te Batavia zoo lang opgehouden, dat het eerst 14 dagen na de *Tamar*, en toen reeds de Engelsche vlag, op een met allen spoed gebouwd klein fort geplant was, op de plaats zijner bestemming aankwam. Deze nieuwe kolonie ligt op de noordkust van Nieuw-Holland, nagenoeg tegen over de haven Cocksburn (Nieuw-Guinea), aan de zeeëngte Apselij, tusschen de eilanden Bathurst en Malville. Kapitein *Breemer* heeft, in naam van de kroon van Engeland, van de geheele kust, in eene uitgestrektheid van den 129 tot den 135 graad oostelijke lengte, bezit genomen. Deze kolonie zal hoogstwaarschijnlijk van groot belang worden. Haar afstand van het aan de Hollanders toebehoorende specerij-eiland, bedraagt maar weinig dagreizen. Het is een nadere stap tot Nieuw-Guinea, tot dit belangrijk, maar thans nog weinig bekend land. De rivieren aldaar wemelen van die soort van molusken, welke door de Chinezen zoo zeer gezocht wordt, en zekerlijk zullen er Maleijers en Chinezen naar deze nieuwe kolonie komen, zoodra zij het voordeel van den handel aldaar leeren kennen. Men mag zelfs vooronderstellen, dat, ingeval van oneenigheid met China, de kooplieden van dit land, hunne thee op deze nieuwe marktplaats zullen brengen.

De reis van kapitein *King* zal, zoo als hier voren gezegd is, door dezen verdienstelijken zee-officier, welke in druk uitgegeven worden. In allen gevalle, moet zij zeer veel belangrijke bijzonderheden over dit nieuwe land bevatten.

— De expeditie, ter ontdekking van eenen doortogt aan de Noordpool, is wederom mislukt: kapitein *Parry* is eergisteren aan de admiraliteit aangekomen. In het laatst van September 1824 met moeite in Port-Bowen in de Prins-Regent-opening gekomen, had hij daar met de *Hecla* en de *Fury* den winter overgebragt, en eene voor die streek zachten winter beleefd, zijnde de thermometer nooit lager dan 48 graden vorst gedaald. Den 19. Julij van dit jaar het ijs los gegaan zijnde en Port-Bowen verlaten hebbende, had hij den 23. Nord-Somerset bereikt, en tot den 1. Augustus de kust zuidwaarts langs gestevend; maar in den morgen van dien dag de *Fury* door het ijs op de kust geworpen zijnde, en tot den 19. alle mogelijke pogingen vruchteloos aangewend hebbende, om dat schip er wederom af te brengen, had hij er de equipage van op de *Hecla* overgenomen en van alle verdere pogingen, om eenen Noord-West doortogt te vinden, moeten afzien. Den 1. September had hij de terugreis naar Engeland aangenomen, en den 10. October de Schotsche kust bereikt. Op deze geheele reis had hij wijders geen man door ziekte of anderzins verloren. De tegenspoed, die deze derde expeditie heeft doen mislukken, is te meer te bejammeren, dewijl hij ook de plans verijdelt, gemeenschappelijk met kapitein *Franklin* overlegd, die de expeditie te land kommandeert, en volgens eenen van denzelven ontvangen brief den 2. Junij tot 700 mijlen aan gene zijde van Cumberland-House doorgedrongen was.

PARYS, den 22. October.

Eenige maanden voor het opmaken der laatste kiezers-lijsten, werd van vele lieden, zonder dat zij het gevraagd hadden, het patentregt verminderd, schoon geenerlei verandering in hunne nering of bedrijf was gekomen. Iedereen besloot daaruit, dat het ministerie het getal kiezers uit den middelstand wilde verminderen, en de ontlasting slechts kortstondig zou zijn. Men heeft zich hierin niet bedrogen, maar hetgeen men niet verwachtte, is, dat men naderhand veel hooger zou worden aangeslagen, dan men was ontlast geworden. Zulks is nogtans gebeurd: menigvuldige klagten zijn daarover ingediend.

— Dagelijks hoort men meer van het weigeren van kerkelijke begravenissen. Zie hier een nieuw voorbeeld. Eene dame van 21 jaar wordt den 6. October te Vertus ziek; zij zelve en hare familie beschouwen de ongesteldheid als van geen ernstigen aard; nogtans sterft zij in den morgen van den 8. zonder dat men tijd had om eenen priester of ook eenen geneesheer te roepen. Niet alleen heeft de priester de kerkelijke begravenis geweigerd, maar ook stellig verboden, de overledene op de gewone plaats der geloovigen te begraven; met last, dat het lijk zou gelegd worden in eenen hoek van het kerkhof, waar de misdadigers begraven worden. Om alle twist en schandaal voor te komen, heeft de familie de overledene in een besloten tuin doen begraven: de maire en de commissaris van politie zijn bij het geleide van meer dan drie honderd personen tegenwoordig geweest; alles is in de grootste orde afgeloopen.

MADRID, den 10. October.

De hof-courant behelst eene, aan den vicaris-generaal der koninklijke armee gerigte ordonnantie, waarbij de koning aan alle militairen, welke zonder verlof of op eene bedriegelijke wijze zijn getrouwd, vergiffenis verleent, onder voorwaarde, dat zij binnen eene maand de aan hunne kameraden en alle katholijke geloovigen aangedane ergernis weder goedmaken.

— Te Madrid is het thans rustig. Het verstandige gedeelte des publieks heeft goede verwachtingen van den onlangs opgerigten raad, die, uit lieden van alle partijen bestaande, des te gemakkelijker bij alle partijen ingang kan vinden. Het gevoel der noodzakelijkheid van eene algemeene amnestie, en de terugroeping der uit vrees vertrokkene grooten des rijks, kapitalisten en kooplieden, wier terugkeering binnen het land weder geld in omloop zou brengen, wordt dagelijks algemeener, gelijk ook de overtuiging, dat de geestelijkheid, uit derzelver goederen, tot de lasten van den staat aanmerkelijk zal moeten bijdragen.

ROME, den 10. October.

Met de gezondheid van den Heiligen Vader gaat het thans beter. Hij kan weder uit het bed opstaan, en zonder hulp door de kamer wandelen, zoo dat men op zijne volkomene herstelling mag hopen.

— Daar tegen de Joden gestrengere maatregelen zullen genomen worden, is een groot aantal hunner uit Ancona verhuisd. Te Rome heeft, zegt men, een voornaam persoon hun bescherming beloofd.

ARNHEM, den 27. October.

Het water is hoog in den Rijn aan de paal:

Den 26. Oct. 2 El 0 Palm 0 Duim; gewassen 95 D. gevallen 0 D.
Den 27. dito. 2 El 5 Palm 0 Duim; gewassen 50 D. gevallen 0 D.

Heden verloste van eenen Welgeschapen Zoon, *C. H. VERMEER*, zeer geliefde Echtgenoote van

Roodenwald, bij Angeren, den 24. October 1825. E. C. COCK.

---

§ † § De AGENT der Algemeene Nederlandsche Maatschappij ter begunstiging van de Volksvlijt, te Arnhem, adverteert: Dat hij, in deze zijne betrekking, van den 1. tot en met den 30. November aanstaande, zal vervangen worden door den Heer *F. VAN ENGELENBURG*, dewelke krachtens authorisatie van Zijne Excellentie den Heere Minister van Staat, Gouverneur van gemelde Maatschappij, gemagtigd is alle Stukken, namens hem Agent, te teekenen. De ordonnantien en verdere procuratien dienaangaande, zijn ten Kantore van voorschreven Agent voorhanden en kunnen aan de belanghebbenden, des verkiezende vertoond worden.

Arnhem, den 26. October 1825.

De Agent voornoemd,
VAN RANZOW.

§ † § Op Maandag den 31. October 1825, des namiddags ten 5 ure, zal men, ten huize van *J. P. FLORUSSEN*, op de Steenstraat, te Arnhem, publiek aan de meestbiedenden verkoopen: Een HUIS voor Afbraak, staande in Wijk I, aan den Roozendaalschen weg, buiten Arnhem, het land van de Luthersche Gemeente.

De Conditien zullen ten dage der Verkooping, bij den Kastelein voornoemd, ter lezing liggen.

† † † UIT DE HAND TE KOOP: Eene [illegible] *ROS-KOORN-MOLEN*, met eene *SCHUUR*, waarin dezelve geplaatst is, staande te *Elden*. — Te bevragen bij den Rentmeester van het Burgerweeshuis te *Arnhem*.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.